

Vlaams
Parlement

ingediend op **1291** (2016-2017) – Nr. 1
9 oktober 2017 (2016-2017)

Verslag van de hoorzitting

namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
uitgebracht door Manuela Van Werde en Katia Segers

over het jaarverslag van
het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF)
en de VAF-visie op de doorlichting
van het Vlaamse audiovisuele beleid

Samenstelling van de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media:

Voorzitter: Bart Caron.

Vaste leden:

Cathy Coudyser, Marius Meremans, Ann Soete, Wilfried Vandaele, Miranda Van Eetvelde, Herman Wynants;

Karin Brouwers, Sabine de Bethune, Joris Poschet, Orry Van de Wauwer;

Lionel Bajart, Jean-Jacques De Gucht;

Yamila Idrissi, Katia Segers;

Bart Caron.

Plaatsvervangers:

Kathleen Krekels, Bart Nevens, Ludo Van Campenhout, Karl Vanlouwe, Manuela Van Werde, Peter Wouters;

Cindy Franssen, Tinne Rombouts, Koen Van den Heuvel, Johan Verstreken;

Rik Daems, Francesco Vanderjeugd;

Bert Moyaers, Tine Soens;

Imade Annouri.

INHOUD

1. Toelichting van het jaarverslag 2016 door het VAF	4
2. Bespreking van het jaarverslag 2016	8
2.1. Katia Segers	8
2.2. Wilfried Vandaele	8
2.3. Karin Brouwers	9
2.4. Manuela Van Werde	9
2.5. Orry Van de Wauwer	10
2.6. Bart Caron	10
2.7. Antwoorden van het VAF	10
3. Toelichting van de VAF-visie op de doorlichting van het Vlaamse audiovisuele beleid	14
4. Bespreking	18
4.1. Karin Brouwers	18
4.2. Katia Segers	18
4.3. Pierre Drouot	18
4.4. Marijke Vandebuerie	19
Gebruikte afkortingen	20
Bijlage: zie dossierpagina op www.vlaamsparlement.be	

Op donderdag 13 juli 2017 organiseerde de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media een hoorzitting over het jaarverslag van het VAF en de VAF-visie op de doorlichting van het Vlaamse audiovisuele beleid met Pierre Drouot, directeur intendant, Marijke Vandebuerie, zakelijk leider, en Karla Puttemans, hoofd creatie bij het VAF. De presentatie is terug te vinden als bijlage op de [dossierpagina](#) van dit verslag op www.vlaamsparlement.be.

1. Toelichting van het jaarverslag 2016 door het VAF

Pierre Drouot dankt de commissieleden voor de jaarlijkse uitnodiging. Dit jaar is bijzonder omdat het VAF de nieuwe beheersovereenkomsten aan het voorbereiden is, die in feite hadden moeten starten in 2017 voor vijf jaar. Hij vindt het een goed idee dat de minister echter eerst twee studies besteld heeft, met name een doorlichting van het Vlaamse gamebeleid en een studie over het Vlaamse audiovisuele mediabeleid en het Mediafonds binnen het VAF.

Pierre Drouot licht de structuur van het VAF toe, dat werkt binnen zes domeinen met de bijhorende fondsen Mediafonds, Filmfonds, Gamefonds en Screen Flanders (zie presentatie in bijlage).

Het eerste domein is talentontwikkeling. De internationale dimensie werd uitgebreid. Less is more is een initiatief waar de drie regio's Vlaanderen, Bretagne en Transsylvanië aan verbonden zijn. Hierbij leren jonge scenaristen en filmmakers op een creatieve, positieve en intelligente manier om te gaan met de beperkte middelen. Een tweede initiatief is Torino Filmlab. Dit is gericht op de meer gevorderde filmmakers. Bijvoorbeeld Fien Troch heeft deze opleiding gevolgd. Het heeft een invloed gehad op de wijze waarop ze de film Home heeft gemaakt en op de manier waarop deze film internationaal ontvangen is geweest.

Het volgende domein is steun aan creatie. Een nieuw element in 2016 is het versterkte accent op scenario. Vooraleer het VAF de kans geeft aan filmmakers van langspeelfilms om in productie te gaan, eist het VAF dat het scenario productieklaar is. Het scenario moet van hoge kwaliteit zijn, vooraleer het VAF groen licht geeft voor de stap naar productionele ontwikkeling. Tijdens de selectieprocedure voor deze fase worden de makers geïnterviewd door de leden van de commissies en het team van het VAF over hoe de film zal gemaakt worden op basis van het voorliggende scenario.

Een ander nieuw punt is dat het VAF zes maanden na de release van de film een evaluatiemoment inlast, met de makers en de producent, van de carrière van de film. Dit gebeurt op basis van cijfers en andere informatie over hoe de film lokaal en internationaal is ontvangen. Bij deze interviews worden de producenten, de scenaristen en de regisseurs apart ontvangen. Het VAF bekijkt ook hoe deze gesprekken zich ten opzichte van elkaar verhouden en is geïnteresseerd in de perceptie en de ervaring van deze mensen.

Voor 2016 heeft het VAF ook beslist om plaats te maken voor kinder- en jeugdfilms. Binnen de beperkte middelen werd een commissie opgericht specifiek gericht op de evaluatie van scenario's voor kinder- en jeugdfilms. Momenteel kan het VAF maar acht Vlaamse langspeelfilms per jaar meer steunen. In 2016 heeft het VAF door de daling van de middelen voor productie slechts één kinderfilm kunnen steunen, alhoewel het aanvankelijk de opzet was om er twee per jaar te steunen. In Nederland wordt er veel belang gehecht aan kinder- en jeugdfilm. In Vlaanderen was er tot nog toe te weinig aandacht bij de producenten en de makers. Sinds de aankondiging van de oprichting van deze speciale commissie ontvangt het VAF veel scenario's die aan die categorie beantwoorden.

Ook specifiek voor animatie heeft het VAF een commissie samengesteld om één langspeelfilm per jaar voor productie te steunen. De Vlaamse animatiesector heeft een goede reputatie. Dankzij de taxshelter wordt er al geruime tijd een beroep gedaan op Vlamingen om aan buitenlandse animatiefilms te werken. De tijd is gekomen voor animatiefilms die zowel zakelijk als inhoudelijk overwegend Vlaams zijn om zo een duidelijke positie in te nemen. Dit betekent de overstap van serviceverlening naar echte creativiteit.

In 2016 hebben 49 overwegend Vlaamse projecten productiesteun van het VAF ontvangen voor een som van 7,8 miljoen euro. Deze projecten zijn 8 fictiefilms, 9 korte films, 9 documentaires, 10 animatiefilms en 13 FilmLabprojecten. Daarnaast kregen ook veel projecten scenario- of ontwikkelingssteun.

Via het Mediafonds werd er productiesteun verleend aan 9 overwegend Vlaamse reeksen voor een totaalbedrag van 3,2 miljoen euro. Dit zijn 4 fictiereeksen, 3 documentaires en 2 animatiereeksen.

Via het Gamefonds werden 16 Vlaamse games ondersteund voor een totaalbedrag van 757.000 euro. Dit zijn serious games, al dan niet bestemd voor het leerplichtonderwijs, en entertainment games.

Voor het domein promotie en communicatie was een van de grote werven de website. Er werd een volledig nieuwe site gebouwd.

Het nieuwste initiatief is NeXt, een bijeenkomst van Vlaamse makers, producten, regisseurs, scenaristen met internationale deskundigen. Deze bijeenkomst heeft plaatsgevonden in Gent. Deze 50 deskundigen zijn directeurs en curatoren van belangrijke festivals, sales agents, distributeurs. Er werden Vlaamse filmprojecten getoond in de verschillende stadia: projecten die net gefinancierd, in ontwikkeling of gedraaid waren en projecten die af waren. Er werden ook presentaties geven over de belangrijke en ingrijpende evoluties in de audiovisuele sector en de manier waarop gereageerd kan worden. De ervaringen werden gedeeld met mensen uit het buitenland. In 2017 wordt dit initiatief herhaald onder de nieuwe naam CONNeXT.

Binnen het domein promotie en communicatie schetst Pierre Drouot de evolutie van de situatie van de rechtenverkoop tussen 2014 en 2016. Er was een dip in 2015. Daarna is er stijging van 33 naar 47 verkopen van contracten van rechten. Er is ook een stijgende lijn bij de festivalprijzen en festivalvermeldingen, van 190 in 2014 naar 220. De landen die de rechten gekocht hebben en waar festivalprijzen werden uitgereikt, zijn terug te vinden in de presentatie (zie bijlage).

Marijke Vandebuerie gaat in op het domein publiekswerking en presenteert de organisaties die in 2014 naar het VAF gekomen zijn. Aanvankelijk besliste het VAF enkel over de projecten. In 2016 heeft het VAF ook over de structurele werkingen voor drie jaar beslissingen genomen. Nieuw is dat er twee dossiers zijn, met name Jekino Educatie en Kidscam, die op hun vraag vanuit Jeugd naar het VAF overgeheveld zijn met de betreffende middelen. In 2016 heeft het VAF voor het eerst alle dossiers behandeld.

Het vanuit het Kunstendecreet overgehevelde budget voor publiekswerking werd berekend op basis van de middelen die gealloceerd waren aan dossiers die naar het VAF zijn gekomen. Op basis van een nieuwe selectieprocedure werden deze middelen opnieuw gealloceerd aan organisaties.

Het initiatief van het VAF met betrekking tot audiodescriptie is erg toegejuicht door betrokkenen en distributeurs. Dit zorgt voor een bredere verspreiding van

de werken. Aan dit initiatief is intussen een verplichting verbonden voor de filmproducties die gesteund worden door het VAF.

Het VAF organiseerde op het filmfestival in Gent een studiedag over cinema's van morgen. Internationale sprekers kregen er een platform om best practices aan de sector van de Vlaamse vertoners mee te geven.

Het VAF heeft een brochure gemaakt over de vertoning van film in de cultuur- en gemeenschapscentra. In Vlaanderen is er een te klein arthousecircuit. De cultuurcentra hebben infrastructuur die het toelaat om ook film te tonen. Het VAF wil dit aanzwengelen en faciliteren. Dit krijgt heel wat navolging.

Vier keer per jaar organiseert het VAF zogenaamde vertonersontbijten met koffie en croissants, om vraag en aanbod samen te brengen. Het VAF brengt het alternatieve filmcircuit van kleinere exploitanten in contact met het aanbod dat zij in hun circuit kunnen tonen aan een publiek. Dit is een aanvullend circuit bij de multiplexen.

Het VAF werkt momenteel aan een rapport over bioscoopvertoning in het verlengde van de studie over cultuur-en gemeenschapscentra.

Kennisopbouw is een domein waarin het VAF vrij recent actief is. Het is belangrijk en ondersteunend voor een efficiënte organisatie.

MyVAF is het onlineplatform voor het indienen van aanvragen. Alle gegevens die bij indiening worden opgegeven, worden rechtstreeks opgenomen in de database. Het VAF verzamelt op die manier waardevolle en beleidsondersteunende informatie. In uitbreiding daarvan worden binnenkort ook de gegevens van de CO₂-calculators – het VAF is actief op het gebied van duurzaamheid – en de gegevens van de exploitanten opgenomen in de database.

In 2016 was het VAF, in het kader van kennisopbouw, partner in een onderzoek naar de sociaaleconomische positie van de kunstenaar.

Het domein duurzaamheid houdt in dat het VAF aan de gesteunde aanvragers vraagt om duurzaam te filmen. Ze moeten dit in kaart brengen, een CO₂-calculator invullen. Aanvankelijk was dit enkel voor fictie maar het VAF wil dit uitbreiden naar de andere categorieën.

Ook in verband met duurzaamheid heeft het VAF een project uitgerold in de filmscholen, bij de makers van morgen. Op die manier kan het VAF ook de makers die later niet bij het VAF terechtkomen, maar bijvoorbeeld reclamefilm gaan maken, sensibiliseren om van bij aanvang goede methodes te hanteren. Dit was mogelijk door middelen van de Koning Boudewijnstichting. Bij de scholen is er interesse om dit onderwerp structureel op te nemen. Het VAF zal de kennis overdragen aan de docenten zodat deze verankerd wordt.

Ook internationaal is het VAF voortrekker inzake duurzaam filmen. Omwille van deze rol is het VAF gevraagd om deel te nemen aan het Interregproject Green Screen. Landen die voortrekker zijn, delen hun kennis met andere landen. Dit project zal uitrollen over een termijn van vijf jaar tot 2021.

Marijke Vandebuerie toont de budgetuitvoering van 2016 van het Filmfonds (zie bijlage).

De eerste kolom betreft de dotatie. Het grootste deel gaat naar steun aan creatie en wordt verdeeld over de verschillende categorieën fictie, documentaire,

animatie en FilmLab. Het bedrag van publiekswerking gaat quasi volledig naar de organisaties in het veld.

Er is een verschil met de tweede kolom, zijnde het beschikbare budget, omdat er vaak overdrachten zijn van het jaar voordien. Soms wordt er in een project minder uitgegeven dan voorzien. Dan kan dit bedrag opnieuw aangewend worden in de betreffende categorie. Het VAF heeft ook een klein aandeel eigen inkomsten van inschrijvingsgelden voor bepaalde initiatieven en een kleine toelage die het VAF van Brussel ontvangt.

De derde kolom is hetgeen er besteed is in 2016.

Marijke Vandebuerie toont de budgetuitvoering van 2016 van het Mediafonds (zie bijlage). Voor het Mediafonds had het VAF 4.148.350 euro ter beschikking. Dat is het bedrag van de dotatie, inclusief de bijdragen aan het Mediafonds afkomstig van de dienstenverdelers – in 2016 was dat 138.000 euro. De andere kolommen tonen het beschikbare en het bestede budget. In de eerste kolom staan referentiebedragen zoals ze in de beheersovereenkomst staan. Hetgeen meer of minder wordt uitgegeven, wordt rechtgezet in het daaropvolgende jaar.

De spreker gaat in op de budgetuitvoering van 2016 voor het Gamefonds. Er is steun voor games voor het leerplichtonderwijs. Dit is een toelage vanuit Onderwijs. Voor andere serious en entertainment games ontvangt het VAF een dotatie vanuit Media. Het totale budget is 730.000 euro. Er werd iets meer dan dat bedrag besteed ook omwille van overdrachten.

Pierre Drouot licht het zesde domein toe, met name de economische maatregelen.

Screen Flanders wordt gefinancierd door het Hermesfonds dat valt onder de bevoegdheid van minister Philippe Muyters, in samenwerking met minister Sven Gatz. Met deze som van het Vlaamse Gewest kan Screen Flanders een bedrag toekennen aan Vlaamse en buitenlandse projecten die beslissen om in België een film te draaien omwille van een financiering via de taxshelter. De spreker stelt vereenvoudigd dat men voor elke 100 euro die men aan taxshelter ontvangt 150 euro moet spenderen in België.

De Wallimagestructuur stimuleert filmmakers om dat bedrag in Wallonië te spenderen. Sinds enkele jaren heeft Vlaanderen een gelijkaardig instrument, met name Screen Flanders. Dit economische fonds beschikt over een budget van 4,5 miljoen euro per jaar. Het is belangrijk dat het geld dat Screen Flanders ter beschikking stelt voor producties een hefboomeffect heeft voor investeringen in het Vlaamse Gewest. Voor het geld dat Screen Flanders op die manier ter beschikking stelt, was er in 2016 een multiplicator aan bestedingen van 6,19. Voor elke euro die Screen Flanders geeft, wordt er dus 6,19 euro gespendeerd in het Vlaamse Gewest. Het moet structurerende audiovisuele uitgaven betreffen. Uitgaven die te maken hebben met bijvoorbeeld hotelovernachtingen, tellen niet mee.

Screen Flanders heeft in 2016 40 projecten besproken in 3 sessies. Daarvan heeft het VAF er 26 gesteund: 19 fictiefilms, 3 series en 4 animatiefilms. Series die het VAF al gesteund heeft, zijn bijvoorbeeld *The White Queen*, *The Missing* 1 en 2, *The Team* 1 en 2 en *Occupied* 2. Dankzij die regeling kan er nu ook een Vlaamse regisseur bepaalde afleveringen van *Occupied* 2 regisseren.

2. Bespreking van het jaarverslag 2016

2.1. Katia Segers

Katia Segers dankt de sprekers voor de uitgebreide toelichting van het jaarverslag. Ze waardeert dat het VAF met beperkte middelen ongelooflijk veel realiseert. Met 4,4 miljoen euro helpt het VAF 8 films. Dit is indrukwekkend, zeker bij een internationale vergelijking. Bij The Crown moest de BBC het onderspit delven en heeft Netflix 100 miljoen pond geïnvesteerd. Het zijn natuurlijk andere markten. Maar zelfs bij een vergelijking met Denemarken is het duidelijk dat het VAF met weinig geld veel zaken realiseert.

Katia Segers vindt het goed dat het VAF blijvend inzet op het belang van het scenario. Elk goed audiovisueel product begint met een goed scenario.

Het VAF ondersteunt 1 of 2 kinderfilms per jaar. Katia Segers vraagt in welke mate het VAF in overleg is met Ketnet of andere zenders. Wordt er gedacht aan samenwerking?

Het hele medialandschap is in beweging en verandert snel. Ze vraagt of het VAF gesprekken voert met Netflix, bijvoorbeeld in het kader van de taxshelter.

Creative Europe kondigt in een persbericht aan dat 4 Belgische producties funding hebben gekregen voor 800.000 euro, waarvan 3 Vlaamse. Is er een matching grant voorzien? Kunnen deze films automatisch rekenen op steun van het VAF? Wat is de relatie tussen de VAF- en de Europese middelen?

Katia Segers apprecieert bijzonder de inzet op audiodescriptie. Ook bij de VRT wint audiodescriptie aan belang, omdat een ruimere markt wordt aangeboord. Audiodescriptie biedt een toegangspoort om te kunnen genieten van audiovisuele media, ook voor bijvoorbeeld ouderen die minder goed zien. Ze vraagt om hierop blijvend in te zetten.

Het VAF biedt aandacht aan film in de cultuurcentra en werkt zo actief mee aan beeldgeletterdheid. De ruime infrastructuur van cultuurcentra is hiervoor beschikbaar.

Cruciaal in het businessmodel is de rechtenkwestie. Filmmakers hebben hier vaak te weinig kennis van. Ze vraagt welke ondersteunende rol het VAF hierin speelt.

Tot nu toe neemt het VAF het standpunt in dat het geen audiovisuele producten die gemaakt worden in het kader van de doctoraten in de kunsten, bijvoorbeeld in de filmscholen, wil ondersteunen, omdat het geen onderzoek wil financieren. De aanvragen vanuit de filmscholen zijn echter wel gericht op het eindproduct. Ze vraagt waarom het VAF bij dit standpunt blijft. Een ondersteuning zou van wezenlijk belang kunnen zijn.

2.2. Wilfried Vandaele

Wilfried Vandaele bedankt namens de N-VA-fractie het VAF uitdrukkelijk. Met relatief weinig middelen en weinig werkingskosten wordt heel wat werk gerealiseerd. Ook in het buitenland heeft het VAF een sterke reputatie opgebouwd, dankzij een goed werkend team. Hij bedankt ook Pierre Drouot voor de jarenlange inspanningen. De middelen van het Film-, Media- en Gamefonds worden goed aangewend. De sector is zelf ook behoorlijk tevreden over de werking van het VAF. Hij verwijst naar de positieve respons vanuit het buitenland voor series en films, en voor de Vlaamse regisseurs en acteurs.

2.3. Karin Brouwers

Karin Brouwers dankt namens de CD&V-fractie Pierre Drouot. Allicht is dit het laatste jaar dat hij de voorstelling van het jaarverslag doet. Ze bedankt hem voor de jarenlange inzet en het succesvolle parcours dat hij heeft ingezet en verdergezet met het VAF.

Karin Brouwers zegt dat het idee voor audiodescriptie voorgesteld werd door Caroline Bastiaens. De CD&V-fractie is zeer tevreden dat het VAF ten volle inzet op audiodescriptie.

De commissie heeft een bespreking gevoerd over de taxshelter (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 1262/1). Er gaan stemmen op om de taxshelter uit te breiden naar televisieproducties. Ze vraagt de mening van het VAF.

Ze vindt het belangrijk dat Vlaanderen inzet op film. Film maken is een dure zaak. Er zijn geen gigantische budgetten beschikbaar. Het doet haar telkens plezier om bij hele goede films te lezen dat deze gesteund werden door het VAF.

2.4. Manuela Van Werde

Manuela Van Werde sluit zich aan bij de lofbetuigingen. Ze is tevreden met het accent op het scenario. Uiteindelijk is het scenario toch de basis. Het bepaalt de kwaliteit van de dialogen en de structuur, het standpunt en de evolutie in de film.

Het VAF zal de cultuurcentra als aanvullend circuit stimuleren. Dit lijkt haar een heel goede zaak.

De audiovisuele sector evolueert razendsnel. Traditionele kijkwijzen en modellen staan onder druk. Ze denkt hierbij aan Netflix en het uitgesteld kijken. Zet het VAF lijnen uit om deze evoluties op te vangen?

Ondanks alle lofbetuigingen voor de Vlaamse film, leest Manuele Van Werde dat het al negen jaar geleden is dat een Vlaamse film meer dan 1 miljoen toeschouwers trok. Ze vraagt naar de mogelijke redenen, afgezien van het veranderend kijkgedrag. Is dit ook een tendens in het buitenland?

Er bestonden problemen bij het registreren van het bioscooppubliek. Vanaf 2017 zou het VAF toegang krijgen tot de gegevens van Cinedata. Doet het VAF zelf aan breder en diepgaander publieksonderzoek? Hoe goed kent het VAF het publiek?

Het VAF zal in de filmscholen studenten begeleiden inzake duurzaamheid. Ze vraagt of er mogelijkheden zijn voor het VAF om de laboratoriumfunctie verder uit te bouwen. De jongeren die vandaag met beeld werken, komen niet alleen maar uit filmscholen. Hoe worden die begeleid qua beeldeducatie?

Het VAF heeft voor het Mediafonds een simulatie gedaan van het budget dat nodig is voor een gezond televisieaanbod. In hoeverre kan het VAF een dergelijke simulatie maken voor het Gamefonds? In 2014 werd een groeipad voor het Gamefonds gelanceerd: 750.000 euro in 2014 tot 1,5 miljoen euro in 2017. Ze vraagt of deze schatting nog steeds realistisch is.

Manuela Van Werde vraagt of er binnen het VAF schotten doorbroken worden, bijvoorbeeld voor opleidingen over scenario. Geldt dit enkel voor het Mediafonds of kunnen er ook via het Gamefonds mensen begeleid worden?

2.5. Orry Van de Wauwer

Orry Van de Wauwer dankt op zijn beurt de sprekers voor de heldere uiteenzetting. Gezien de middelen is de output van het VAF indrukwekkend.

Het VAF heeft een brochure gemaakt over de vertoning van film in de cultuur- en gemeenschapscentra. Dit is een belangrijke manier om nichefilms bij een breder publiek te brengen. Heeft het VAF een beleid rond arthousecinema en beeld- en filmeducatie?

2.6. Bart Caron

Bart Caron zegt dat het VAF een mooi parcours heeft afgelegd. Het is waar dat de Vlaamse film en fictie op de kaart gezet zijn sinds de periode dat Pierre Drouot de leiding had van het VAF, met een sterk team. Het geheel resulteert in de positie van Vlaamse films en makers in Europa en de rest van de wereld. Deze lijn mag gecontinueerd worden, zij het met meer middelen om meer mogelijk te maken. Hij kan deze periode mee overschouwen en zegt dat het een onwaarschijnlijke evolutie is.

Het valt Bart Caron op dat vooral de openbare omroep gebruiker is van de middelen uit het Mediafonds. Hij heeft de indruk dat SBS Group en Mediaaan als gebruiker of subsidievragers achteruitgaan. Hij vraagt of hiervoor een verklaring is. Men zou kunnen denken dat de commerciële zenders die minder financiële mogelijkheden hebben de eerste klant zouden zijn, maar dat is niet het geval.

Het jaarverslag van het VAF bevat de gesteunde projecten. Bart Caron vraagt of het VAF de indruk heeft dat de Vlaamse fictie voor televisie in aantal stijgt of daalt. Hij heeft zelf de indruk dat het daalt.

Een aantal aspecten van het Kunstendecreet is in de loop van de jaren overgeheveld van het Kunstendecreet naar het VAF. Bart Caron vraagt zich af of daarop goede reacties vanuit het veld komen. Het VAF hanteert een andere logica dan het Kunstendecreet.

De ambitie om cultuur- en gemeenschapscentra te betrekken, is al vroeger geuit omdat er meer vertoners moeten zijn die ook dichterbij grotere publieken. Hoe is de evolutie hiervan? Trekt dit mensen aan? Wekt dit interesse op bij initiatiefnemers en wat is het publieksbereik?

2.7. Antwoorden van het VAF

Karla Puttemans, hoofd Creatie bij het VAF, zegt dat het VAF momenteel slechts één kinderfilm per jaar kan steunen. Dit maakt dat er met Ketnet over dit specifieke punt nog geen structureel overleg is. Het VAF heeft wel vaak contact met Ketnet in het kader van het Mediafonds. Het VAF ondersteunt heel wat animatiereeksen en fictie voor jongeren. Er is dus veel overleg met Ketnet, maar niet specifiek voor de kinderfilm, want daarin is het VAF nog aan het opbouwen. Er is een zeker volume nodig vooraleer er vaste akkoorden over gemaakt kunnen worden. Anderzijds is het een kleine moeite om Ketnet te vragen om deze films zeker op te nemen in hun programmatie. Dit doen ze ook, vooral in vakantieperiodes wanneer hun structureel aanbod anders is dan in het gewone schooljaar.

Er is geen vaste link tussen steun van Creative Europe en het VAF. Het VAF komt vaak eerst. Creative Europe verwacht dat voorstellen die daar worden ingediend al een bepaald deel van hun financiering hebben verzekerd.

Wat de houding ten aanzien van de doctoraten betreft, is de houding van het VAF genuanceerd. Het VAF heeft weinig middelen en gaat daar zorgvuldig mee om, om te zorgen dat er zoveel mogelijk benut wordt voor de actieve audiovisuele sector. Het is niet zo dat het VAF a priori zegt dat het een film in het kader van een doctoraat niet steunt. Het VAF maakt een onderscheid. De doctoraatsfilms van mensen die werken in de sector, lesgeven in een filmschool en een doctoraat maken, steunt het VAF wel. Het VAF heeft dus wel al een aantal films die gemaakt zijn in het kader van een doctoraat gesteund. De voorwaarde is dat de indiener filmmaker is, debuterend of meer ervaren, maar dus niet iemand die recht uit de filmschool komt en dan een doctoraat zou maken. Moest het VAF alle doctoraten steunen, zou dat een te grote aanslag betekenen op de VAF-middelen. Karla Puttemans geeft het voorbeeld van 'N: The Madness of Reason', een film van Peter Krüger. Het hangt dus af van het profiel van de maker omdat het doelpubliek van het VAF mensen zijn die film maken als beroep hebben.

Pierre Drouot antwoordt op de vraag naar de relatie tussen het VAF en Netflix. Het VAF heeft een taak in communicatie en promotie. Een film die gecommercialiseerd wordt, wordt gefinancierd door heel veel partijen. De commercialisatie van de film is de taak van de producent. Het VAF verneemt dan of een bepaalde film, bijvoorbeeld Belgica van Felix Van Groeningen, of een bepaalde televisiereeks, zoals Beau Séjour, verkocht is aan Netflix. Het VAF zit niet aan de onderhandelingsstafel en bepaalt niet mee hoe de rechten zijn of hoe de exploitatie in de cinemazalen zal gebeuren. Daar stelt zich een probleem voor films, zoals Belgica, die in eerste instantie gemaakt zijn om in de filmzalen vertoond te worden. Bij een verkoop aan Netflix, is de wens van Netflix dat zij de rechten exclusief aankopen. Men moet zich dan verdedigen om de afspraken die gemaakt zijn in bepaalde landen voor een normale zaalexplotatie te kunnen bewaren. Dat betekent dat Belgica in bepaalde landen in de zalen kan vertoond worden, omdat de contracten er al bestonden. Voor de landen die nog niet gecontracteerd waren, heeft Netflix alle rechten. De rol van het VAF stopt waar de commercialisatie van de producties begint.

Het VAF kan wel een standpunt innemen. Gezien de nieuwe financieringsomgeving die Netflix en Amazon betekenen, stelt zich de vraag of de Over-The-Top-spelers niet moeten bijdragen tot de gezondheid van de sector waarin zij opereren. Duitsland en Frankrijk hebben dit al begrepen. Het lijkt het VAF logisch dat deze spelers, gezien hun impact, de lokale audiovisuele sector mee financieren. Dit is een beleidsbeslissing. Hij meent dat minister Sven Gatz hier positief tegenover staat, maar het ingewikkeld vindt. Niet alle actoren uit het audiovisuele veld zijn daar namelijk voorstander van. Sommige belangrijke actoren pleiten hier niet voor, omdat hun positie verzwakt kan worden. Behalve Nederland en Luxemburg, pleiten de meeste landen ervoor om een bijdrage van deze Over-The-Top-spelers in te voeren.

Katia Segers vraagt hoe het VAF zich tegenover Netflix zou verhouden, als er een bestedingsplicht komt voor Netflix of als Netflix lokaal zou investeren in audiovisuele producties. Zou het VAF dan mede-investeerder zijn?

Pierre Drouot geeft het voorbeeld van Frankrijk, waar Netflix de reeks Marseille gefinancierd heeft. Het hangt ervan af hoe Netflix zichzelf positioneert. Een ander voorbeeld is dat van Felix Van Groeningen, die een nieuwe film gedraaid heeft in de Verenigde Staten. Hij heeft daar een project ontwikkeld met het productiehuis van Brad Pitt. Zoals dat wel vaker gebeurt in Amerika, werd op het laatste ogenblik, wegens een verandering in het organigram, de productie stopgezet. Amazon heeft vervolgens op een week tijd beslist om de productie over te nemen en 100 percent van de productie te betalen. Als Felix Van Groeningen een film kan maken met het geld van Amazon in Amerika, kan het VAF daar alleen maar

voor applausseren. Het VAF speelt de rol die het kan spelen, die ook bijna elke maand verandert.

Marijke Vandebuerie geeft een antwoord op de vraag van Karin Brouwers over de taxshelter. Producties die gesteund worden binnen het Mediafonds kunnen nu al middelen van de taxshelter inzetten op voorwaarde dat die gemaakt worden door onafhankelijke productiehuisen. Binnen het systeem van de taxshelter moeten verschillende partijen aan een aantal voorwaarden voldoen.

Wat voor het VAF op tafel ligt, is de uitbreiding van de taxshelter naar de games. De taxshelter is momenteel vrij complex. Er wordt momenteel nagedacht over hoe dit instrument kan worden afgestemd op maat van de sector. Een financieel incentive kan de gamesector vooruithelpen, zeker gezien de beperkte middelen. Het VAF heeft enige tijd geleden een groeipad uitgetekend voor de sector, waarbij een evolutie wenselijk was naar 1,5 miljoen euro in 2017. Na de besparing heeft het VAF 730.000 euro ter beschikking. Dit is de helft van het gewenste bedrag en het VAF kan hier weinig mee realiseren. Er ligt vanwege minister Sven Gatz bij de Vlaamse Regering een vraag op tafel naar 1 miljoen euro extra vanaf 2018. *Marijke Vandebuerie* hoopt echt dat dit realiteit kan worden.

Pierre Drouot zegt dat de vaststelling dat het negen jaar geleden is dat er 1 miljoen kijkers waren voor een Vlaamse film samenhangt met de andere manier van kijken. Er wordt nog altijd veel gekeken, ook naar film. Vroeger ging men elke week naar de cinema. Terwijl dit vroeger een gewoonte was, is bioscoopbezoek nu eerder een uitstap. Vandaag kunnen we in goede omstandigheden thuis filmkijken en is het aanbod groot. Het kijkgedrag heeft zich verplaatst. Ook in de studie van Econopolis staat dit te lezen. Een veranderd kijkgedrag heeft veel voor- maar ook nadelen. Kijkers beslissen zelf hoe ze naar een programma of reeks kijken. Als ze bij de commerciële zenders de reclame kunnen overslaan, brengt dat het economische model van deze zenders in gevaar. Op deze evolutie moet een antwoord gevonden worden.

Bovendien is 1 miljoen kijkers in een gemeenschap van 6 miljoen inwoners enorm veel. De spreker maakt de vergelijking met een veel groter land als Frankrijk. Daar halen slechts één à twee films per jaar 10 miljoen kijkers, terwijl er misschien 120 films gesteund worden. Die kansen zijn veel groter.

Het clearen van rechten is opgenomen in de studie van Econopolis. Bij de voorstelling van deze studie heeft de VRT gereageerd dat de onderhandelingen met de producenten aan de gang waren maar dat er nog geen conclusie uit voortvloeide was.

Marijke Vandebuerie licht toe dat het VAF toegang heeft tot de gegevens van Cinedata over exploitatie. Cinedata bevat cijfers van de grote bioscopen, die verantwoordelijk zijn voor 85 percent van de kijkers. Het VAF stimuleert kleinere bioscopen om zich hierbij aan te sluiten. Momenteel vult het VAF de gegevens van exploitatie aan met de gegevens van de producenten om een vollediger beeld te krijgen. De films en de documentaires van het VAF worden namelijk vaak vertoond in kleinere bioscopen. Het VAF beschikt over één medewerker voor kennisopbouw en is dus beperkt in de mogelijkheden. Het heeft enkel een zicht op het aantal kijkers en niet op het profiel van die kijkers. Enkel de grote lijnen zijn gekend, zoals bijvoorbeeld dat jonge mensen meer online kijken.

Er is een grote en belangrijke opdracht inzake beeldgeletterdheid en -educatie. Toen de dossiers van het domein publiekswerking naar het VAF gekomen zijn, waren daar echter geen extra middelen aan verbonden. Het VAF steunt slechts in

beperkte mate organisaties die op dit gebied actief zijn, door gebrek aan middelen.

Pierre Drouot zegt dat pitch een communicatieformule is die gericht is op mensen die zeggen dat ze geen tijd hebben. Het VAF neemt tijd om scenario's te lezen, intern te bespreken, interviews met de makers te doen.

Pierre Drouot droomt ervan dat de gamers veel belang zouden hechten aan storytelling en een scenario. De gamesector is echter een beginnende sector. In de jaren zestig werd er in de filmsector ook nog weinig aandacht besteed aan het scenario. Deze evolutie zal nog plaatsvinden in de gamesector, want het scenario is essentieel. Bij sterkere scenario's zal de afhankelijkheid van kinderen van games des te groter zijn. Hij laat in het midden of dat een goede zaak is. De kwaliteit van de storytelling zal de relatie van de gamer ten aanzien van de game bepalen.

Karla Puttemans herinnert aan de studie over het bredere gamebeleid waarin de bevoegdheden van verschillende ministers samenkomen. Het VAF is minder ervaren wat betreft de gamesector. Het bestaande team heeft het Gamefonds al een paar jaar zo goed mogelijk proberen te concretiseren. Er staat een bespreking gepland met de kabinetten van Onderwijs en Media, die het Gamefonds hebben opgericht, over welke stappen het VAF met het Gamefonds dient te zetten. Onder andere de volgende vragen komen aan bod: Op welke domeinen wenst men dat het Gamefonds zich ontwikkelt? Is er een vraag naar talentontwikkeling? Met de huidige middelen kan het VAF enkel de creatie van de games steunen. Het VAF heeft geen omkaderende maatregelen voorhanden. 730.000 euro per jaar werd volop ingezet op het maken van games. Teveel versnippering zou namelijk alles teniet doen.

Het VAF staat nu voor een nieuwe periode. *Karla Puttemans* hoopt dat er zal worden besloten om de middelen op te trekken, zodat het VAF, in analogie met het Filmfonds, ook op andere aspecten kan inzetten, zoals promotie en marketing. In de studie wordt gesteld dat de promotie van een game even duur is als het maken ervan. Het VAF zou ook graag inzetten op opleiding en talentontwikkeling. Het VAF is wachtende omdat meerdere partijen een rol hebben in het overheidslandschap, die hopelijk beter zal worden afgebakend. Ze denkt hierbij aan Mediarte, Flanders DC en FIT. Het VAF wacht af welke speler welke rol zal worden toegedicht de komende jaren. Het staat hierin minder verder in de eigen reflectie omdat het landschap meer versnipperd is dan voor film en reeksen.

Pierre Drouot vult aan dat het noodzakelijk is dat er, zelfs met hetzelfde budget, een gamecoördinator betrokken wordt in het VAF-team. Als de verantwoordelijkheid voor het Gamefonds bij het VAF blijft, moet er iemand worden aangeworven om de sector te doen vooruitgaan. Het VAF heeft dit al duidelijk gemaakt aan het beleid.

Karla Puttemans licht toe dat het VAF vanuit de poot publiekswerking een initiatief gelanceerd heeft waarbij kleinere vertoners in Vlaanderen en Brussel van het VAF een financiële stimulans kunnen krijgen op voorwaarde dat zij minimaal een bepaald pakket aan Vlaamse arthousefilms, kortfilms en documentaires programmeren. Op de oproep is heel goed ingetekend. Er is beslist dat een hele resem aan vertoners, van Budascoop in Kortrijk tot een aantal cultuurcentra en de klassieke arthousebioscopen, een extra stimulans krijgen van het VAF. Daarnaast is er een klein pilootproject gelanceerd waarbij vertoners worden aangemoedigd om te netwerken met elkaar en zo sterker te staan in hun aanbod naar het publiek toe. Dit initiatief betreft de creatie en het uitbreiden van netwerken, om binnen een bepaalde regio elkaar te versterken.

De openbare omroep passeert meer bij het Mediafonds dan de commerciële omroepen. Hiervoor duidt Karla Puttemans een aantal redenen aan. De openbare omroep kan met de verschillende netten Canvas, Eén en Ketnet een breder gamma aan producties cofinancieren en uitzenden, die passen bij specifieke publieken en die heel erg aansluiten bij de opdracht van het Mediafonds. Ze denkt hierbij aan documentaires voor Canvas, animatiereeksen voor Ketnet en de grotere producties die voor Eén bestemd zijn. Canvas richt zich, naast documentaire, meer en meer op de eigenzinnige fictiereeksen. Het gamma is breder waardoor er meer projecten worden ingediend bij het Mediafonds.

De commerciële zenders hebben een gerichtere interesse. Dit betreft bijna exclusief fictie voor een breder publiek. Mede door hun financiële capaciteit, vermits ze veel meer afhankelijk zijn van tanende reclame-inkomsten omwille van het uitgesteld kijken, is de investering in televisiereeksen die het gewone aanbod overstijgen minder evident en komen zij veel minder langs bij het Mediafonds. Mediaaan bijvoorbeeld heeft in 2016 minder beroep gedaan op het Mediafonds en is ook een paar keer uit de boot gevallen. Een commissie beoordeelt de projecten autonoom en adviseert positief of negatief, ook bij andere zenders. Inmiddels werden er in de laatste ronde twee projecten in coproductie met Mediaaan goedgekeurd.

Pierre Drouot herhaalt dat de opdracht van het Mediafonds is om projecten te stimuleren die niet tot het doorsnee aanbod van de televisieomroep behoren. Het aanbod dat het Mediafonds ontvangt, varieert naargelang het type zender maar ook naargelang de mensen die over dat aanbod beslissen binnen de zender.

Marijke Vandebuerie antwoordt op de vraag hoe het VAF-beleid rond publiekswerking door de sector wordt onthaald. Ze zegt dat het VAF de dossiers die vanuit het Kunstendecreet overgekomen zijn anders bekijkt. Het VAF werkt met een gesloten portefeuille. De commissies kunnen bepaalde bedragen niet overschrijden. Elk dossier wordt apart beoordeeld, maar het VAF probeert om met de dossiers een dekking te hebben van het landschap. Dit heeft geleid tot een andere, meer gestructureerde aanpak. Er was overleg met alle spelers in het landschap. Het VAF heeft bij de installering van het nieuwe systeem rekening gehouden met het verleden, en zeker geen tabula rasa gemaakt. Het VAF was genooddaakt om bepaalde dossiers te plafonneren.

Karla Puttemans gaat verder in op het filmaanbod in de cultuur- en gemeenschapscentra. Het VAF heeft ten behoeve van de cultuurcentra een boekje met aanbevelingen over de praktijken in verband met filmprogrammatie gemaakt. De cultuurcentra nemen ook deel aan de vertonersontbijten om te luisteren naar het nieuwe aanbod. Ze hebben ingehaakt in het filmlandschap. Nu is het zaak om binnen hun mogelijkheden te bekijken hoe ze kunnen groeien op een manier dat de andere kunsten niet in de verdrukking komen. Er is een positieve evolutie.

3. Toelichting van de VAF-visie op de doorlichting van het Vlaamse audiovisuele beleid

Marijke Vandebuerie leest in de Econopolisstudie het belang van Vlaamse fictie voor de zenders en de kijkers en het belang van het Mediafonds. Het Mediafonds richt zich niet enkel op fictie, maar speelt ook een heel belangrijke rol in animatie en documentaire. Als achtergrondinformatie geeft ze een aantal cijfers in verband met het Mediafonds in 2016. Het Mediafonds had een dotatie van 4 miljoen euro. Het grootste deel daarvan wordt besteed aan creatie. In tegenstelling tot 2015, toen Telenet nog bijdroeg aan het Mediafonds, was het bedrag dat het VAF in 2016 ter beschikking had fors afgenomen. In plaats van 2,8 miljoen euro ontving het VAF nog 138.000 euro van de dienstenverdelers. Van de 4 miljoen euro is er 100.000 euro naar promotie gegaan. Dit is beperkt tot deelname aan twee

vakbeurzen op jaarbasis. Het VAF geeft 40.000 euro ondersteuning aan beroepsverenigingen. Het VAF heeft een werkingsbudget van 210.000 euro.

Karla Puttemans toont de projecten die het VAF gesteund heeft met het Mediafonds: animatie- en fictiereeksen en documentaires in diverse stadia van realisatie (zie bijlage). Ze toont ook welke zenders betrokken zijn en de geïnvesteerde bedragen in de diverse stadia. De meeste projecten zijn vorig jaar goedgekeurd en nu nog niet klaar voor uitzending. 'De 16' en de '4 maal 7' reeks op Canvas waarin korte documentaires worden vertoond, zijn projecten die al uitgezonden zijn.

Onder fictie heeft het VAF vier reeksen gesteund. De bedragen zijn relatief beperkt omdat het VAF met de huidige middelen toch een minimum aantal reeksen wil steunen. Vervolgreeksen ontvangen bedragen rond 400.000 à 500.000 euro. Deze beslissing gaat terug op het spreiden van de middelen.

De focus van de presentatie is de rol van het Mediafonds binnen de studie. Een aantal observaties uit de studie vormt de basis voor de werking en de ambities voor de toekomst.

Lokale content is belangrijk voor de binding met het publiek en voor het profiel van een zender. Zelfs al is lokale content duur in vergelijking met een aankoop, toch willen alle zenders daar blijvend op inzetten. Reeksen die hier met relatief weinig middelen worden gemaakt, kosten in Denemarken twee tot drie keer meer. Voor de Verenigde Staten is de multiplicator nog veel groter.

Econopolis wijst ook op het belang van het samenspel tussen de diverse spelers in het landschap. Het VAF wordt beschouwd als de motor voor een gezond ecosysteem. Elke euro die het VAF investeert, genereert 3,5 euro andere financiering. Het VAF is een belangrijke hefboom. De producties die het VAF steunt, worden druk bekeken afhankelijk van het profiel van het net.

De studie bevat de aanbeveling voor het VAF om werk te maken van hogere standaarden op het vlak van het scenario en de production value – dit is de look van de reeks. Dit heeft te maken met de visuele kwaliteit, de decors en de locaties. Deze zaken kosten geld en onder andere daarin laten zich de tekorten voelen ten opzichte van de reeksen die voor een vijf- of tienvoud van de middelen worden gemaakt.

Wat betreft het belang van opleiding, begeleiding en talent scouting, ervaart het VAF de nood aan een goede afbakening met de werking van Mediarte.

De studie belicht ook het belang om een internationaal sterk merk uit te bouwen met kans op terugverdieneffecten.

Het idee om diversiteit aan te brengen in het Vlaamse fictie-aanbod vertaalt zich in de studie in een onderscheid tussen kinderreeksen en eigenzinnige reeksen die gemaakt worden met een lager bedrag, de reeksen gericht op de thuismarkt en de reeksen met een internationaal potentieel, de zogenaamde high-endreeksen. In de studie werden simulaties gemaakt voor eventuele dotaties van het Mediafonds, met of zonder bijdragen van de dienstenverdelers.

De auteurs van de studie wijzen op het belang van het online kijken en het online aanbod.

In de studie is er aandacht voor de vraag of dienstenverdelers steun kunnen aanvragen bij het Mediafonds, samen met een producent, zoals het nu enkel door de televisiezenders kan.

Algemeen beschouwen de auteurs van de studie het VAF als een hefboom voor de bestendinging van de kwaliteit en het volume met het oog op een hoger niveau en een goed ecosysteem.

Marijke Vandebuerie toont de cijfers op bladzijde 70 van de studie van Econopolis. De auteurs hebben twee scenario's uitgewerkt.

Een eerste scenario gaat uit van het ideale budget met 12,4 miljoen euro voor steun aan creatie en 1,2 miljoen euro aan omkaderende zaken. Dit veronderstelt een dotatie van 13,6 miljoen euro.

In een tweede scenario is het minimumbudget vooropgesteld om te voldoen aan de noden. Voor steun aan creatie is hierin 8,7 miljoen euro beschikbaar en 765.000 euro voor opleiding, promotie, werking en kennisopbouw. Het minimumscenario van Econopolis gaat dus uit van een dotatie van 9,5 miljoen euro, exclusief de bijdrage van de dienstenverdelers.

In 2017 beschikt het VAF over 1 miljoen euro extra ten opzichte van 2016 dankzij het excedent van de VRT. Dit bedrag wordt bijna exclusief besteed aan steun aan creatie. 25.000 euro daarvan is toegevoegd aan promotie. In 2017 beschikt het VAF in totaal dus over 5 miljoen euro. Deze realiteit staat nog ver af van het minimumscenario dat vooropgesteld wordt in de studie.

Het VAF heeft twee pistes voor de toekomst uitgewerkt. Een eerste piste gaat uit van het bedrag waarover het VAF momenteel beschikt. Gezien de bevinding van de studie dat er meer middelen nodig zijn om echt effect te hebben, hoopt het VAF dat de vraag van minister Sven Gatz aan de Vlaamse Regering om 3 miljoen euro toe te voegen aan het Mediafonds gehonoreerd zal worden.

Pierre Drouot licht toe wat het VAF kan realiseren met het bedrag van 5 miljoen euro dat het VAF momenteel ter beschikking heeft. Het VAF blijft op een zelfde debiet steunaanvragen voor reeksen behandelen en goedkeuren. De minimale internationale promotie wordt verder gevoerd. Het VAF probeert onlinecreaties toe te laten. Dit is een pad dat in Vlaanderen nog niet wordt bewandeld, maar wel zeer belangrijk lijkt. Het VAF wil deze deur zeker openzetten, maar zou ook meer middelen willen inzetten op de scenariofase. De verdeling van de dotatie over de genres is 65 percent voor fictie, 20 percent voor animatie en 15 percent voor documentaire. Het bedrag van 130.000 euro dat het VAF ontvangt van de dienstenverdelers zou het VAF ter beschikking stellen van de documentairereeksen zodat het VAF over vergelijkbare middelen beschikt voor animatie en documentaires binnen het Mediafonds. De televisieomroep blijft de sleutel tot toegang tot het Mediafonds. Zonder televisieomroepen kan er bij het VAF geen project ingediend worden.

Wat zijn de risico's van de piste met een budget van 5 miljoen euro? De middelen voor animatie en documentaires blijven ondermaats. Er is in de praktijk geen rechtstreekse investering van de dienstenverdelers in deze genres. Deze investeren enkel rechtstreeks in fictie. Ook de fictie blijft ondergefinancierd, tenzij er beslist wordt om de middelen niet meer te spreiden en deze bijvoorbeeld te investeren in twee reeksen. Er ontstaat dan meteen een probleem voor de zenders en de producenten. De werkgelegenheid wordt gecentraliseerd. Het VAF is een instrument van de minister om zijn beleid te realiseren. Hoe kleiner de dotatie, hoe minder sturend het VAF kan zijn in het uitvoeren van dat beleid.

Bij een status quo van de middelen, zal het VAF het momentum missen. Het Mediafonds is opgericht in 2011. In de afgelopen zes jaar heeft de sector een enorme weg afgelegd. De sector stond in de kinderschoenen. Gaandeweg werden bepaalde reeksen internationaal verkocht. De internationale bekendheid begon

zich te verspreiden. Het effect daarvan was dat de kwaliteit van de Vlaamse regisseurs merkbaar werd en dat deze werk begonnen te krijgen in het buitenland. Pierre Drouot noemt Jakob Verbruggen, Tim Mielants, Jan Matthys en Pieter Van Hees. Van bepaalde reeksen werden de remakerechten verkocht. Dit was een volgende stap in de erkenning. Dit was bijvoorbeeld het geval voor Salamander en Professor T. De reeks Beau Séjour ontving de publieksprijs in de ontwikkelingsfase bij Séries Mania in Parijs. De reeks werd gemaakt en gekocht door ARTE. De opiniemakers in Duitsland en Frankrijk merkten de reeks op. De reeks werd verkocht aan Netflix. Een andere reeks die nog moet vertoond worden, is Tabula Rasa. De reeks is zeer ambitieus en de producenten slaagden erin om ZDF in Duitsland te overtuigen om mee te investeren in de reeks. De reeks Over water, van Tom Lenaerts en Paul Baeten Gronda, is nu in productie. ZDF wil nu al mee investeren. De Vlaamse sector heeft deze weg in zes jaar tijd afgelegd. Denemarken heeft voor deze evolutie meer dan tien jaar tijd nodig gehad. De Vlaamse reeksen worden op dit moment internationaal opgemerkt. Pierre Drouot volgt de Econopolisstudie in de aanbeveling om van deze mode een merk te maken. Om deze stap te zetten, is meer geld nodig om de inhoudelijke en visuele kwaliteit te verbeteren. Als buitenlanders investeren in reeksen, verwachten ze dat ook de lokale inzet verhoogt. Dit momentum dat de sector opgebouwd heeft in zes jaar tijd, moet ondersteund worden om de ontplooiing te realiseren.

Het VAF stelt een tweede piste voor, met een voorzichtige verhoging van de middelen, die nog onder het minimumscenario van Econopolis ligt en die de minister zelf geopperd heeft in een persartikel.

Karla Puttemans zegt dat het VAF meer slagkracht krijgt bij een verhoging van de middelen met 3 miljoen euro. De corebusiness blijft dezelfde, maar het VAF kan meer effect genereren op het vlak van kwaliteit, volume en diversiteit. Wat zou het VAF doen als het over 8 miljoen euro beschikt? In dat geval is het zinvol om te denken in de termen van de tracks die zijn voorgesteld in de studie van Econopolis, die zij relevant en juist vindt. Dit heeft enkel zin als het VAF een minimum aantal reeksen kan steunen en als er voldoende aanbod is in de fictiereeksen.

Bij de high-endreeksen die op de buitenlandse markt moeten terechtkomen, wil het VAF een extra steun geven in termen van een hoger bedrag voor productiesteen met daarbovenop een bonus voor uitmuntende scenario's. Dit houdt de voorwaarde in voor producenten dat ze hun werk doen om internationaal te coproduceren.

Ook documentaire en animatie kunnen dan volwaardiger ontplooid worden. Daarnaast zou het VAF een grotere focus kunnen leggen op innovatieve projecten door bepaalde calls of opleidingen te organiseren. Ook bij ontwikkeling zou er meer ingezet kunnen worden op het scenario. Op het vlak van vorming, opleiding en talentontwikkeling zou het VAF beginnende makers willen stimuleren via een scenario-atelier specifiek voor televisiereeksen. Het VAF wil nieuw talent ontdekken. Het aantal topscenaristen in Vlaanderen is erg beperkt. Deze zijn overbevraagd en kunnen zich naast hun eigen werk niet altijd inzetten voor het collectieve. Het VAF zoekt goede coaches om beginnende makers te helpen en die zijn er niet genoeg.

Het VAF kan momenteel slechts minimaal inzetten op promotie. Bij een verhoging van de middelen zou het VAF investeren in een grotere aanwezigheid van Flanders Image en van makers en producenten op de belangrijke internationale fora. Het VAF kan dan eventueel ook denken aan een Vlaams label voor internationaal gebruik. Dit is enkel zinvol bij voldoende volume.

De studie vermeldt ook het belang van dataverzameling en data-analyse rond productie, exploitatie of ontvangst in het buitenland. Het VAF zou veel meer gegevens naar boven kunnen brengen om te delen met de sector en het beleid.

4. Bespreking

4.1. Karin Brouwers

Karin Brouwers dankt het VAF voor hun visie op de studie. Het moment van de waarheid komt eraan, omdat de minister de timing van de verschillende beheersovereenkomsten op elkaar heeft afgestemd. Tegen het einde van 2017 moet er duidelijkheid zijn en worden de dotaties herbekeken. Ze vraagt de visie van het VAF over het feit dat verschillende zaken gelijktijdig onderhandeld zullen worden. Een verdere koppeling of afstemming vindt Karin Brouwers niet wenselijk, omdat het gamebeleid en het beleid rond films en reeksen verschillende zaken zijn. Media en Cultuur zijn nu bevoegdheden van dezelfde minister, maar in de toekomst kan dit veranderen.

4.2. Katia Segers

Katia Segers vindt de opmerking van Karin Brouwers zeer terecht. Ze hoopt dat minister Gatz er oor naar zal hebben dat deze onafhankelijke studie uitwijst dat het minimumbudget van het VAF een stuk hoger moet liggen dan vandaag om de hoge en terechte ambities waar te maken.

Katia Segers stelt een vraag over het excedent van 1 miljoen euro van de VRT. Bij de begrotingsopmaak werd er 1 miljoen euro voorzien, maar bij de begrotingsaanpassing werd er nog eens 1 miljoen euro voorzien. Rekent het VAF dit niet mee? Dit is niet structureel. Het zou uitzonderlijk zijn dat de VRT miljoenen euro's aan reclame-inkomsten minder zou werven, maar in feite is alles mogelijk. Bovendien ontvangt het VAF slechts 1 miljoen euro van een totaal excedent van 4,7 miljoen euro. Ze heeft er bij de minister al verschillende keren op aangedrongen dat ze het logisch vindt dat middelen die opgehaald zijn in de mediasector terugvloeien naar de mediasector. Ze pleit ervoor om een hoger bedrag van het excedent aan het VAF te geven, zodat het VAF kan werken met een realistisch budget.

4.3. Pierre Drouot

Pierre Drouot zegt dat het VAF voorstander is van drie verschillende beheersovereenkomsten die parallel lopen. In 2016 was voorzien dat er drie zouden lopen van 2017 tot 2021. Door de studies zijn ze ingekort tot vier jaar. Er zijn drie verschillende omdat men de bevoegdheidsverdeling van een volgende Vlaamse Regering niet kent en omdat de drie fondsen een verschillend DNA hebben. Bij het Mediafonds bijvoorbeeld hebben de zenders de sleutel in handen. De aanpak voor reeksen bij de zenders is verschillend. Zij bepalen of de reeks in aanmerking komt voor steun van het Mediafonds. Bij het Filmfonds ligt het initiatief volledig bij de onafhankelijke sector. Als de bevoegdheden bij twee verschillende ministers liggen, zijn drie verschillende beheersovereenkomsten beter.

4.4. Marijke Vandebuerie

Marijke Vandebuerie meldt dat het bijkomende bedrag van 1 miljoen euro voorzichtigheidshalve nog niet in de cijfers is verschenen. Hier is het VAF afhankelijk van de commerciële verkoop van de VRT. Ze pleit voor een structurele verhoging van de dotatie. Het VAF is uiteraard wel blij met de extra middelen van de VRT.

Bart Caron dankt de sprekers voor hun enthousiasmerende inbreng.

Bart CARON,
voorzitter

Manuela VAN WERDE
Katia SEGERS,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

ARTE	Association Relative à la Télévision Européenne
BBC	British Broadcasting Corporation
CO ₂	koolstofdioxide
DNA	desoxyribonucleic acid
FIT	Flanders Investment & Trade
Flanders DC	Flanders District of Creativity
Interreg	Interreg Community Initiative
MediarTE	sectorfonds van de Belgische audiovisuele sector
SBS	Scandinavian Broadcasting System
VAf	Vlaams Audiovisueel Fonds
VRT	Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie
VTM	Vlaamse Televisiemaatschappij
ZDF	Zweites Deutsches Fernsehen